

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Επιτροπή Βιβλιοθηκών

**ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
(1.4.2015 – 31.08.2015)**

Συντάκτες: καθ. Ιωάννης Τζιφόπουλος, Αν. Πρόεδρος Επιτροπής
κ. Αικ. Νάστα, Διευθύντρια Κεντρικής Βιβλιοθήκης

Θεσσαλονίκη, Αύγουστος 2015

Η Επιτροπή Βιβλιοθηκών συγκροτήθηκε με τη με αριθ. 2905/19.2.2015 απόφαση της Συγκλήτου του ΑΠΘ (κοινοποίηση με αρ. πρωτ. 21384/16.4.2015 της Γραμματείας της Συγκλήτου). Την αποτελούν τα παρακάτω μέλη:

Α. Στογιαννίδου	Αναπλ. Πρύτανη, Καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας, Πρόεδρος
Ι. Τζιφόπουλος	Καθηγητής του Τμήματος Φιλολογίας, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Ο. Καλογήρου	Καθηγητής του Τμήματος Φυσικής
Θ. Λαναράς	Καθηγητής του Τμήματος Βιολογίας
Ε. Μανακίδου	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Α. Μέντζος	Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Π. Μπίσκας	Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών
Μ. Μυρωνίδου-Τζουβελέκη	Καθηγήτρια του Τμήματος Ιατρικής
Ι. Ξυδόπουλος	Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Ν. Παπαβραμίδου	Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Ιατρικής
Α. Συσκάκης	Καθηγητής του Τμήματος Μαθηματικών
Ε. Τζίβα	Επίκουρη Καθηγήτρια της Νομικής Σχολής
Α. Νάσσα	Προϊσταμένη Διεύθυνσης της ΒΚΠ
Σ. Ζαπουνίδου	Βιβλιοθηκονόμος, διοικητική υπάλληλος, ΚΒ
Ε. Γιαννίτσιου	Βιβλιοθηκονόμος, ΕΔΙΠ, Βιβλιοθήκη Νομικής Σχολής
Ε. Ολλανδέζου	Βιβλιοθηκονόμος, ΙΔΑΧ, ΚΒ (αναπλ. μέλος)
Φ. Σταύρου	Βιβλιοθηκονόμος, ΕΔΙΠ, Βιβλιοθήκη Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας (αναπλ. μέλος)

1. Παρούσα Κατάσταση

Η Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΑΠΘ τα τελευταία χρόνια έχει επιτελέσει ένα σημαντικό έργο εκσυγχρονισμού και είναι εφάμιλλη με τις αντίστοιχες βιβλιοθήκες του εξωτερικού, ενώ για την Ελλάδα αποτελεί, μαζί με τις περιφερειακές μονάδες, μια δεύτερη εθνική βιβλιοθήκη.

Το σύνολο του προσωπικού της είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο και εξειδικευμένο υπηρετώντας τις σύγχρονες απαιτήσεις.

Η Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΑΠΘ υλοποιεί το έργο *Δημιουργία Καινοτόμων Υπηρεσιών Ψηφιακής Βιβλιοθήκης του ΑΠΘ* που εντάσσεται στον *Άξονα Προτεραιότητας '04 - Ψηφιακή σύγκλιση και επιχειρηματικότητα στην ΠΚΜ του Ε.Π. Μακεδονία-Θράκη*. Η συγκεκριμένη Πράξη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και περιλαμβάνει τις παρακάτω δράσεις:

- Πράξη 1: Ψηφιοποίηση σπάνιων βιβλίων και περιοδικών (έκδοσης προ του 1920) και υπηρεσία διάθεσης.
- Πράξη 2: Βελτίωση Υπηρεσίας Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Βιβλιοθήκης.
- Πράξη 3: Ανασχεδιασμός και Ενιαία Παρουσίαση των Διαδικτυακών Υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης.
- Πράξη 4: Προμήθεια Εξοπλισμού.
- Πράξη 5: Υπηρεσίες Ανάδειξης της Πνευματικής Παραγωγής του ΑΠΘ.

Το εν λόγω έργο ολοκληρώνεται τον Οκτώβριο του 2015.

2. Ενέργειες/Πεπραγμένα

Η Επιτροπή Εποπτείας των Βιβλιοθηκών του ΑΠΘ κατά το Εαρινό Εξάμηνο του 2014-15 συνεδρίασε μία φορά, στις 2.4.2015, ενώ πραγματοποιήθηκε και μία συνάντηση των μελών της Επιτροπής με όλο το προσωπικό για ενημέρωση. Από τις συναντήσεις αυτές διαπιστώθηκαν τα εξής:

2.1 Προσωπικό

Κατά τα προηγούμενα χρόνια είχαν μετακινηθεί 5 υπάλληλοι από την Κεντρική Βιβλιοθήκη στην Κεντρική Διοίκηση. Επίσης, είχαν τεθεί σε διαθεσιμότητα 28 υπάλληλοι, από τους οποίους 23 βιβλιοθηκονόμοι και 5 υπάλληλοι άλλων ειδικοτήτων, αλλά επανήλθαν (ΦΕΚ 1266/26.06.2015) και οι περισσότεροι ανέλαβαν καθήκοντα από τις αρχές Ιουλίου 2015.

2.2 Προϋπολογισμός

Ο προϋπολογισμός της Βιβλιοθήκης στην παρούσα φάση εμφανίζεται κατά πολύ μειωμένος, λόγω της οικονομικής συγκυρίας, με αποτέλεσμα τη συρρίκνωση των συνδρομών σε έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές. Το γεγονός αυτό εκτιμάται ότι θα επιφέρει ανυπολόγιστες συνέπειες στο ερευνητικό έργο του ΑΠΘ.

2.3 Κανονισμός Λειτουργίας

Κρίνεται αναγκαία η αναθεώρηση του Κανονισμού Λειτουργίας (η τελευταία αναθεώρηση έγινε το 2010) ώστε να εξυπηρετεί τις νέες ανάγκες και συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια. Για τον λόγο αυτό συγκροτήθηκαν ομάδες εργασίας από βιβλιοθηκονόμους οι οποίοι και θα καταγράψουν τις παρατηρήσεις των συνάδελφων τους και με βάση αυτές αλλά και τις διεθνείς πρακτικές θα προβούν σε προτάσεις για τις απαραίτητες βελτιώσεις.

2.4 Οργανόγραμμα και Οργανισμός Λειτουργίας

Σύμφωνα με τον Ν.4009/2011, άρθρο 48, παρ. 1:

Σε κάθε Α.Ε.Ι. λειτουργεί ενιαία κεντρική βιβλιοθήκη ως αυτοτελής και αποκεντρωμένη μονάδα σε επίπεδο διεύθυνσης, με τίτλο «Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (τίτλος ιδρύματος)». Αποστολή της κεντρικής βιβλιοθήκης είναι η ενίσχυση και υποστήριξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του ιδρύματος, η συμβολή της στην ανάκτηση, διαχείριση, παροχή και διάθεση εξειδικευμένων πληροφοριών στην ευρύτερη εθνική και διεθνή κοινότητα και η ουσιαστική συμμετοχή της σε κάθε δραστηριότητα για την παιδεία και τον πολιτισμό. Η περαιτέρω διοικητική ανάπτυξη της κεντρικής βιβλιοθήκης του ιδρύματος σε παραρτήματα σε επίπεδο σχολής καθορίζεται από τον Οργανισμό του ιδρύματος. Τα παραρτήματα υπάγονται διοικητικά στην κεντρική βιβλιοθήκη του ιδρύματος και αποτελούν ενιαίο με αυτή σύνολο τόσο ως προς τους ανθρώπινους πόρους όσο και ως προς την πολιτική ανάπτυξης και τη διαχείριση των οικονομικών πόρων.

Το ΑΠΘ αντιμετωπίζει μεγάλο πρόβλημα διασποράς βιβλιοθηκών, όπως κατ' επανάληψη είχε επισημάνει και η προηγούμενη επιτροπή στις ετήσιες αναφορές της προς τη Σύγκλητο. Εκτός από την Κεντρική Βιβλιοθήκη, στο ΑΠΘ "λειτουργούν" 45 βιβλιοθήκες σε Σχολές, Τμήματα και Τομείς, ενώ επιπλέον υπάρχουν και συλλογές βιβλίων και περιοδικών σε 68 Εργαστήρια και Κλινικές.

Ο Αν. Πρόεδρος μαζί με τη Διευθύντρια της Κεντρικής Βιβλιοθήκης επισκέφτηκαν όλες τις βιβλιοθήκες Σχολών, Τμημάτων και Τομέων, συζήτησαν με το προσωπικό και κατέγραψαν τα

προβλήματα που αντιμετωπίζουν (έλλειψη προσωπικού, χώροι-εγκαταστάσεις και συντήρησή τους, καθημερινή λειτουργία, καλές πρακτικές), με σκοπό την αναλυτική χαρτογράφηση των βιβλιοθηκών και τον σχεδιασμό ενός οργανογράμματος λειτουργίας τους. Η υφιστάμενη κατάσταση, λόγω δραματικής μείωσης προσωπικού και πόρων, έχει πολλαπλές συνέπειες και στην καθημερινή λειτουργία των βιβλιοθηκών και στη χάραξη στρατηγικής για την ανάπτυξη των επιμέρους συλλογών προς όφελος των χρηστών.

3. Δράσεις – Στόχοι – Χρονοδιάγραμμα

Στη συνεδρίαση του Σεπτεμβρίου, πρόκειται να παρουσιαστούν στην Επιτροπή τα αποτελέσματα των επισκέψεων, για να συζητηθούν και να προταθούν οι δυνατότητες για την επίλυση των άμεσων προβλημάτων λειτουργίας (κυρίως των κτιριολογικών και της συντήρησης, αλλά και της ενοποίησης σε Παραρτήματα ανά Σχολή) πρώτα στους Κοσμήτορες των Σχολών και κατόπιν στη Σύγκλητο.

Μέχρι το τέλος του χειμερινού εξαμήνου 2015-16 προγραμματίζονται:

- να επικαιροποιηθεί ο Κανονισμός Λειτουργίας Βιβλιοθήκης
- να συζητηθεί το νομικό πλαίσιο για τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και να δρομολογηθεί το Οργανόγραμμα της Βιβλιοθήκης του ΑΠΘ
- να προταθούν δράσεις για την ανάδειξη των κάθε είδους συλλογών της Κεντρικής Βιβλιοθήκης και των Βιβλιοθηκών των Σχολών, κυρίως με την υποβολή προτάσεων για χρηματοδότηση από πόρους της ΕΕ.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-16 προγραμματίζεται να αρχίσει ευρεία συζήτηση για τη στρατηγική ανάπτυξης της *Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης ΑΠΘ* που θα καταλήξει σε συγκεκριμένους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους. Σύμφωνα και με τις εξελίξεις σχετικά με τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες στην Ευρώπη και αλλού, σταδιακά αρχίζει να επικρατεί και να εφαρμόζεται ένα πρότυπο που περικλείει όλων των ειδών τις ακαδημαϊκές δράσεις (το πρότυπο GLAM από τα αρχικά των λέξεων Galleries/Πινακοθήκες – Libraries/Βιβλιοθήκες – Archives/Αρχεία – Museums/Μουσεία). Το ΑΠΘ κατέχει συλλογές και δραστηριοποιείται και στους τέσσερις αυτούς τομείς, των οποίων όμως η ανάδειξη, αν και όταν υπάρχει, παραμένει αποσπασματική και χρειάζεται η χάραξη μιας ενιαίας στρατηγικής για την ανάπτυξή τους.